

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบสองกลุ่มวัดสองครั้ง เพื่อศึกษาว่าการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำให้พยาบาลประจำการห้องคลอดมีความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยงและความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงเพิ่มขึ้นหรือไม่ และเพื่อศึกษาว่าพยาบาลประจำการห้องคลอดในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง มีความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยงและความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงสูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติหรือไม่ โดยใช้วิธีวัดผลก่อนและหลังการทดลอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง สำหรับพยาบาลประจำการห้องคลอด ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด ระหว่างก่อนและหลังใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด ระหว่างก่อนและหลังใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด ระหว่างกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง กับกลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ
4. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด ระหว่างกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง กับกลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. ความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด หลังใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง เพิ่มขึ้น
2. ความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด หลังใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง เพิ่มขึ้น
3. ความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด ในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง สูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ
4. ความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด ในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง สูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลประจำการห้องคลอด จำนวน 46 คน ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลชุมชน ที่ทางวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี ได้ส่งนักศึกษาพยาบาลไปฝึกปฏิบัติงานในห้องคลอด ในรายวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ 3 ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1 ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยงและหลักสูตรการสอนพยาบาลในคลินิก
- 2 มีประสบการณ์ในการทำงานที่ห้องคลอดไม่น้อยกว่า 1 ปี
- 3 มีวุฒิการศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตหรือเทียบเท่าปริญญาตรีทางการพยาบาลขึ้นไป
- 4 มีความสนใจและเต็มใจให้ความร่วมมือในการทดลอง

ได้แบ่งออกเป็นกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง และกลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ได้จำนวน 23 คน เท่ากันทั้ง 2 กลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

ก. เครื่องมือในการทดลอง คือ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ข. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 1 ชุด ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้อง

คลอด

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการ

ห้องคลอด

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการทดลอง

1.1 การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 2 ประเภท ดังกล่าว โดย 1) ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ได้สร้างขึ้นและขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน แยกเป็นด้านการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 1 คน การพยาบาลมารดาและทารก จำนวน 5 คน และระบบพยาบาลพี่เลี้ยง จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา นำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ได้สร้างขึ้นและขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเดิมยกเว้นด้านการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ได้แบบสอบถามจำนวน 35 ข้อ นำไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .37 ได้นำค่าที่ได้มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ทำการการแก้ไขและปรับปรุงใหม่ เหลือแบบสอบถามจำนวน 30 ข้อ ได้นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ใหม่ ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .56 ได้นำมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ได้คัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนก และความยากง่ายตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ และได้ปรับปรุงแก้ไขข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกและความยากง่ายไม่เป็นไปตามเกณฑ์ก่อนนำไปใช้จริง 3) แบบประเมินความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง มีขั้นตอนการเตรียมเหมือนกับแบบสอบถามเกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง คือ มีการนำไปทดลองใช้ 2 ครั้ง ทดลองใช้ครั้งที่ 1 มี

จำนวนแบบประเมินความพร้อมทั้งหมด 72 ข้อ และได้ใช้ตัวเลขในการแบ่งระดับความพร้อม ได้ค่าความเที่ยงโดยรวม เท่ากับ .92 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบทบาทผู้ปฐมวัยเทคมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .41 ได้นำค่าที่ได้มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ทำการการแก้ไขและปรับปรุงใหม่ ได้แบบประเมินความพร้อมทั้งหมด 66 ข้อ แล้วเปลี่ยนการแบ่งระดับความพร้อมเป็นข้อความ นำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 ได้ค่าความเที่ยงโดยรวม เท่ากับ .97 และพบว่าค่าความเที่ยงด้านบทบาทผู้ประเมินเพิ่มขึ้นเป็น .79 จึงนำไปใช้จริง

1.2 เตรียมสถานที่สำหรับการทดลอง โดยขอจดหมายจากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครพนม และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี เพื่อขอรายชื่อโรงพยาบาลที่ได้ส่งนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ไปฝึกงานในห้องคลอดในรายวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ 3 หลังจากนั้นได้ขอหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาล เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3 เตรียมประชากร ผู้วิจัยได้ประสานงานกับหัวหน้าห้องคลอดประจำโรงพยาบาลที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรง พร้อมทั้งนัดหมายเพื่อไปชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย รายละเอียดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งชี้แจงคุณสมบัติของประชากรด้วยตนเอง กับหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล หัวหน้าฝ่ายวิชาการผู้ตรวจการและหัวหน้าห้องคลอดด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาในการเก็บข้อมูลจริง โดยนัดวันเก็บข้อมูลให้ตรงกับวันที่มีการประชุมประจำเดือนของเจ้าหน้าที่ห้องคลอด บางโรงพยาบาลได้ประชุมประจำเดือนไปแล้วขอความร่วมมือกับหัวหน้าพยาบาลนัดหมายให้โดยเลือกวันที่พยาบาลประจำการขึ้นเวรเข้ามากที่สุดเพื่อจะได้รบกวนพยาบาลที่ขึ้นเวรอื่น ๆ และที่เป็นเวรหยุดให้น้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 ในวันแรกของการพบประชากร ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมของประชากร โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทดลองให้ทราบ ชี้แจงคุณสมบัติของประชากรและจำนวนครั้งในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการวิจัย พบว่าประชากรที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้ความร่วมมือในการทดลองทุกคน หลังจากนั้นได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง พร้อมทั้งนัดวันเวลาสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองหลังจากนั้น 2 สัปดาห์ ในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ผู้วิจัยได้มอบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ที่สร้างขึ้นไว้ให้ศึกษาค้นละ 1 ชุด โดยได้แนะนำให้ตรวจสอบส่วนประกอบของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนแล้วแนะนำให้ศึกษาคู่มือในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง เป็นอันดับแรก

2.2 ผู้วิจัยได้โทรศัพท์นัดหมายประชากรอีกครั้งเพื่อเตือนความจำในการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลอง หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลองเป็นเวลา 1 สัปดาห์

2.3 ผู้วิจัยได้ไปพบประชากรตามที่นัดหมายไว้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองด้วยตนเอง หลังจากเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้วในกลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติผู้วิจัยได้มอบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ที่สร้างขึ้นไว้ให้ศึกษาโรงพยาบาลละ 1 ชุด ส่วนกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ผู้วิจัยได้เก็บชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองคืนก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้วได้มอบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ไว้ให้ศึกษาโรงพยาบาลละ 1 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC* โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำผลคะแนนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง นำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบที และได้เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง กับกลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติโดย การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความแปรปรวน (Repeated Measured ANOVA) แล้วทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติทดสอบเอฟ ทำการทดสอบภายหลังความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Scheffe' s Method) ที่ระดับนัยสำคัญ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด ในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1 คือ ความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด หลังใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง เพิ่มขึ้น

2. ค่าเฉลี่ยความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด ในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 2 คือ ความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด หลังใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง เพิ่มขึ้น

3. คะแนนเฉลี่ย ความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด จำแนกตามการทดสอบและกลุ่มพยาบาลประจำการห้องคลอด พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ระหว่างพยาบาลประจำการห้องคลอดกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง และกลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ของกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง สูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ

ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 3 คือ ความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด ในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง สูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ

4. คะแนนเฉลี่ย ความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด จำแนกตามการทดสอบและกลุ่มพยาบาลประจำการห้องคลอด พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ระหว่างพยาบาลประจำการห้องคลอดกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง กับกลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ ไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 4 คือ ความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด ในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง สูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. พยาบาลประจำการห้องคลอดในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง มีความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยงเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะ การให้ความรู้แก่พยาบาลประจำการห้องคลอด โดยใช้ชุดการเรียนรู้

รู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อให้พยาบาลประจำการห้องคลอดได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีประสิทธิผล ซึ่งชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ที่สร้างขึ้นได้นำแนวคิดพื้นฐานจากกลุ่มเชื่อมโยงนิยมและกลุ่มแกสตัลท์/สนาม ส่วนประกอบของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ 1) คู่มือในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ออกแบบให้ผู้เรียนอ่านแล้วเห็นความสำคัญของเนื้อเรื่องที่จะนำเสนอ ได้ทราบถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับรวมทั้งเข้าใจวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) บทเรียนโปรแกรม ได้นำเสนอเนื้อหาไว้ 2 หน่วย ในบทเรียนโปรแกรมแต่ละหน่วยจะมีคำชี้แจง วัตถุประสงค์ทั้งไป วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและแนวคิด ใ้ให้ผู้เรียนได้อ่านทำความเข้าใจก่อนศึกษาเนื้อหา ในการนำเสนอเนื้อหาได้นำเสนอตามลำดับแบบไม่แยกกรอบ เมื่อจบเนื้อหาแต่ละตอนจะมีกิจกรรม ใ้ให้ผู้เรียนสามารถตรวจคำตอบได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการให้แรงเสริมอย่างหนึ่ง เมื่อผู้เรียนตอบถูกจะมีความภูมิใจ มีกำลังใจในการศึกษาตอนต่อไป จากสมุดบันทึกในการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบมี 1 คน บันทึกว่า "สนุกในการทำแบบฝึกหัด ถ้าทำถูก" แต่ถ้าผู้เรียนตอบผิดจะแนะนำให้อ่านบททวนเพื่อทำความเข้าใจอีกครั้ง นอกจากนี้ได้นำเสนอภาพการ์ตูน ภาพดอกไม้ เปลี่ยนแบบตัวอักษรให้แตกต่างใช้สีแบบอักษร และสีพื้นตัวอักษร เพื่อให้บทเรียนโปรแกรมน่าสนใจและน่าอ่านยิ่งขึ้น ไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้ง่าย จากสมุดบันทึกในการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า "น่าอ่าน น่าสนใจ" และในการศึกษาของ Schmidt and Fisher (1992 cited in Jankins, Herrick and Calson, 1998: 21) พบว่า การใช้ภาพการ์ตูน การใช้คลิกอาร์ท จากคอมพิวเตอร์ การใช้ขนาดตัวอักษรและรูปแบบตัวอักษรที่แตกต่างกัน การใช้สี และการเว้นช่องว่าง มักทำให้ผู้เรียนเพิ่มความสนใจและลดความเบื่อหน่ายลง ทำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในทำของบทเรียนโปรแกรมจะมีบรรณานุกรมใ้ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ 3) เทปบันทึกเสียงและคู่มือการใช้เทปบันทึกเสียง ออกแบบให้เป็นสื่อเสริมใ้ให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติตัวในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงเพิ่มขึ้น จากสมุดบันทึกในการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า "การฟังเทปทสนทนาจะช่วยให้เห็นภาพพจน์ของพยาบาลพี่เลี้ยงได้ชัดเจนขึ้น" ซึ่งสอดคล้องกับ Abruzzese (editor) (1992: 216) ได้กล่าวถึงการประมาณค่าอัตราการเรียนรู้จากสื่อ โดยการอ่าน มีอัตราการเรียนรู้ ร้อยละ 10 จากการฟังมีอัตราการเรียนรู้ ร้อยละ 20

จากการศึกษาของวิลพร มณีพันธ์ (2539) พบว่า พยาบาลประจำการมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง และจากทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ สรุปได้ว่า ผู้ใหญ่มีความพร้อมที่จะเรียนเมื่อเห็นว่า สิ่งที่จะเรียนนั้นตรงกับความสนใจและความต้องการของพวกเขา ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอเรื่อง ระบบพยาบาลพี่เลี้ยงและบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง สำหรับพยาบาลประจำการห้องคลอด ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะงานและบทบาทในการเป็นผู้ดูแลนักศึกษาพยาบาล

ที่มาฝึกปฏิบัติงาน ของพยาบาลประจำการห้องคลอด จึงทำให้มีความสนใจ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนมากขึ้น เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้ จากสมุดบันทึกในการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า เนื้อเรื่องที่เสนอ “สอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติอยู่ ทำให้ตั้งใจอ่านยิ่งขึ้น”

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ประนอม โอทกานนท์ (2527) ได้ทำการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับพยาบาลในการสนับสนุนงานวิจัยสาธารณสุขมูลฐาน พุทธศักราช 2527 ผลการศึกษาพบว่าหลังใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในกลุ่มทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน กับการศึกษาของ Goldrick (1989: 220-227) ได้ศึกษาผลของการใช้บทเรียนโปรแกรมในการให้ความรู้เรื่องโรคติดเชื้อแก่ฝ่ายบริการพยาบาล กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลประจำการและผู้ช่วยพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ใช้บทเรียนโปรแกรมมีคะแนนหลังการทดสอบสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนในห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0001

จากการสังเกตของผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมหลังการทดลองพบว่า พยาบาลประจำการห้องคลอด มีความประทับใจในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ที่สร้างขึ้น บางคนบอกว่าเมื่อนำไปศึกษาที่บ้านได้ใช้ภาพดอกไม้และภาพการ์ตูนเบี่ยงเบนความสนใจของลูกเมื่อมารบกวนได้ ส่วนใหญ่จะประทับใจเทปบันทึกเสียงเพราะฟังแล้วทำให้มองเห็นภาพพจน์ในการปฏิบัติบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงยิ่งขึ้น เป็นที่น่าสังเกตว่าก่อนสร้างสื่อการสอนควรสำรวจลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย เช่น ความต้องการ ความสะดวก รวมทั้งสมรรถนะในการใช้สื่อ นั้น เพราะบางครั้งการนำเสนอสิ่งใหม่ที่ทันสมัยแต่ผู้ใช้ไม่มีสมรรถนะที่จะใช้ สื่อการสอนนั้นจะเกิดประโยชน์น้อย ซึ่งเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า ในปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบันยิ่งควรคำนึงถึงให้มาก จากสมุดบันทึกในการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า มี 1 คน ไม่ได้ใช้เทปบันทึกเสียงบทสนทนา เนื่องจากเครื่องเล่นเทปที่บ้านเสียและที่ทำงานไม่มีเครื่องเล่นเทป

2. พยาบาลประจำการห้องคลอดในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง มีความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถอธิบายโดยใช้กระบวนการเกิดบทบาท 4 ขั้นตอน ของ Mitchell and Larson (1987: 262-263) 1) กลุ่มมีความคาดหวังต่อบทบาทนั้น ๆ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง โดยนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง บทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงและการปฏิบัติในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ซึ่งเป็นสิ่งที่คาดหวังของนักศึกษาพยาบาลต่อบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง 2) ความคาดหวังนั้นมีการสื่อสารต่อบุคคลที่ดำรงตำแหน่งนั้น โดยพยาบาลประจำการห้องคลอดได้รับการสื่อสารโดยการศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง 3) บุคคลที่ดำรงตำแหน่ง

นั้นได้รับการรับรู้บทบาทที่คาดหวัง เมื่อพยาบาลประจำการห้องคลอดได้ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง จะเกิดการเรียนรู้ขึ้น ได้รับรู้ข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอ 4) บุคคลนั้นจะแสดงพฤติกรรมออกมาตามการรับรู้ของตนเอง ซึ่งเป็นขั้นตอนของการปฏิบัติ แต่ในการศึกษาค้างนี้ ไม่ได้ศึกษาถึงขั้นตอนการปฏิบัติแต่ต้องการศึกษาความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงเท่านั้น จึงวัดโดยแบบประเมินความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงที่สร้างขึ้น โดยคาดว่าผู้ที่มีความพร้อมมากต้องปฏิบัติตามบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงได้ดี และ Anderson (1998: 192-197) ได้แนะนำว่าก่อนใช้ระบบพยาบาลพี่เลี้ยงทั้งกับพยาบาลจบใหม่หรือนักศึกษาพยาบาล ควรมีการเตรียมความพร้อมให้กับพยาบาลพี่เลี้ยงให้ทราบถึง รูปแบบการสอนในคลินิกและการติดต่อสื่อสาร เพราะจะได้นำมาประยุกต์ใช้ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจับคู่ทำงานร่วมกัน จึงจะทำให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ดังนั้นชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ที่สร้างขึ้นจึงทำให้พยาบาลประจำการห้องคลอด มีความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงเพิ่มขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ Francis (1997: 2032) ได้ศึกษาการใช้บทเรียนโปรแกรมกับนักศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อเตรียมความพร้อมให้มีความรู้ ความสามารถในการเป็นลูกจ้าง ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ มีการรับรู้แตกต่างกัน แสดงว่าบทเรียนโปรแกรมมีประสิทธิภาพในการเตรียมความพร้อมด้านความรู้และทักษะความสามารถในการเป็นลูกจ้างเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ O'Brien (1995: 438-444) ได้พัฒนาและทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการให้ความรู้ในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บความรู้สึกลงไขสันหลังแก่พยาบาลประจำการ ผลการศึกษาพบว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการสอน และสามารถช่วยเหลือพยาบาลในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติการพยาบาลประจำการได้

3. ความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด ในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง สูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพทำให้พยาบาลประจำการห้องคลอดมีความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยงเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ อธิบายเหตุผลสนับสนุนเหมือนข้อ 1 ดังนั้น การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ความรู้แก่พยาบาลประจำการควรเป็นวิธีหนึ่งที่นักการศึกษาพยาบาลพิจารณา

4. ความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอด ในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ไม่แตกต่างจากกลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การ

เตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ที่สร้างขึ้น ไม่ทำให้พยาบาลประจำการห้องคลอดในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง มีความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงสูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ ซึ่งเป็นไปตามข้อจำกัด ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง Hemick, JenKins and Calson (1998: 78) ได้ทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่าใช้ได้ดีกับการพัฒนาความรู้และเจตคติ มากกว่าการพัฒนาทักษะ

จากการสังเกตของผู้วิจัยขณะไปเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถนำมาอธิบายได้ ดังนี้

4.1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง พบว่า หัวหน้าตึกและพยาบาลประจำการที่ขึ้นเวรเช้าตลอดได้พูดคุยกับผู้วิจัยว่า “ได้รับรู้เกี่ยวกับบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงว่าเป็นอย่างไร แต่คงนำไปปฏิบัติให้ครบรูปแบบของระบบพยาบาลพี่เลี้ยงไม่ได้ เพราะพยาบาลประจำการมีจำนวนน้อยกว่านักศึกษาพยาบาล บางคนต้องทำงานหลายที่อาจไม่มีเวลาให้นักศึกษาพยาบาล” แสดงว่าการมีความรู้เพิ่มขึ้นไม่สามารถสรุปได้ว่าความพร้อมจะเพิ่มขึ้น เพราะจากงานวิจัยครั้งนี้ได้วัดความพร้อมจากแบบประเมินความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ของพยาบาลประจำการห้องคลอดที่สร้างขึ้น โดยใช้คำถามว่า ท่านมีความมั่นใจหรือตั้งใจปฏิบัติตามข้อความดังกล่าวมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นการรายงานของประชากร ถ้าจะให้งานวิจัยสมบูรณ์ขึ้น ควรเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากการสังเกตวิธีการปฏิบัติงานจริง และเก็บข้อมูลจากนักศึกษาพยาบาล อาจารย์ประจำคลินิกหรือผู้ตรวจการพยาบาลเพิ่มขึ้น ในการวิจัยนี้ไม่ได้ออกแบบไว้เพราะ ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้น ประมาณเดือนสิงหาคม 2541 พบว่า ในช่วงที่จะเก็บข้อมูลไม่ได้จัดส่งนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ไปฝึกปฏิบัติงานในรายวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ 3 แต่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า ปีนี้เป็นปีแรกที่ได้จัดส่งนักศึกษาพยาบาลไปฝึกปฏิบัติงานในช่วงเวลาดังกล่าว

4.2 มีเหตุการณ์พ้องเกิดขึ้นที่ได้กล่าวแล้วในข้อ 4.1 ซึ่งเป็นตัวแปรเกินที่ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมได้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ พบว่า โรงพยาบาลมุกดาหาร (กลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ) มีนักศึกษาพยาบาลชั้นฝึกปฏิบัติงาน ในวันที่ 2 โรงพยาบาลอุดรธานี (กลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง) มีนักศึกษาพยาบาลชั้นฝึกปฏิบัติงาน ในช่วงแรกเช่นกัน ส่วนโรงพยาบาล 4 แห่ง ที่เหลือยังไม่มีนักศึกษาพยาบาลชั้นฝึกปฏิบัติงาน หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองพบว่า ทุกโรงพยาบาล มีนักศึกษาพยาบาลชั้นฝึกปฏิบัติงานหมด ยกเว้นโรงพยาบาลพระอาจารย์ผืน อจจโร (ปีนี้เป็นปีแรกที่จัดส่งนักศึกษาพยาบาลไปฝึกปฏิบัติงานที่แผนกห้องคลอดในโรงพยาบาลดังกล่าว) สามารถอธิบายได้ว่า

1) พยาบาลประจำการห้องคลอดได้การมีเตรียมความพร้อมให้ตัวเอง เพื่อรองรับการมาฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งแสดงว่าพยาบาลประจำการห้องคลอดมีความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงอยู่แล้ว ในการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง เป็นการจัดระเบียบข้อมูลที่มีอยู่ให้ดีขึ้น ไม่ได้ส่งผลต่อความพร้อมเท่าใดนัก

2) ข้อมูลจากตารางที่ 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงของประจำการห้องคลอด ในกลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติในการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลองสูงกว่าหลังการทดลอง จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมโดยใช้สถิติทดสอบที่ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 14 ภาคผนวก ข) แต่ในกลุ่มที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง พบว่ามีความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงเพิ่มขึ้น แสดงว่าเหตุการณ์ห้องที่เกิดขึ้น มีอิทธิพลต่อความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง อธิบายเพิ่มเติมต่อจากข้อ 2 โดยอิงหลักการของ Mitchell and Larson (1987: 262-263) ได้ว่า ในกลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติเมื่อได้รับบทบาทหลายบทบาทไปพร้อม ๆ กัน อาจทำให้เกิดความขัดแย้ง ความคลุมเครือและความมากเกินไปในบทบาท อาจทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาได้ไม่เหมาะสมกับความคาดหวังของสังคม ถ้ากลุ่มนี้ได้รับการเตรียมความพร้อมอาจทำให้ความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงไม่ลดลง แต่ในทางตรงข้ามกลุ่มที่ได้ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง กลับทำให้มีความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงไม่ควรมองข้ามชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในการเตรียมความพร้อมให้แก่พยาบาลประจำการตามเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้ว และ Herick, JenKins and Calson (1998: 78) ได้กล่าวว่า นักศึกษายังเชื่อว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้กับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ได้ โดยเชื่อว่าผู้ใหญ่สามารถนำความรู้ที่ได้จากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไปใช้ในการปฏิบัติได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียมความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิผล คือ ทำให้พยาบาลประจำการห้องคลอด มีความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยงและความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรมีการส่งเสริมให้นักการศึกษาพยาบาล จัดทำสื่อการสอนเพื่อเอื้ออำนวยให้พยาบาลประจำการมีการเรียนรู้ด้วยตนเองง่ายขึ้น สื่อการสอนที่สร้างขึ้น ควรหาซื้อได้สะดวก น่าสนใจ สามารถพกพาได้ง่าย เช่น ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง บทเรียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

เป็นต้น เมื่อพยาบาลประจำการได้รับการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองย่อมเกิดการพัฒนาดน
เองตามมา

1.2 ด้วยเหตุผลหลายประการ ทำให้ไม่สามารถจัดอบรมให้ความรู้แก่พยาบาล
ประจำการตามปกติพร้อมกันได้ การส่งเสริมให้พยาบาลประจำการมีการเรียนรู้ด้วยตนเองเกี่ยวกับ
เรื่องนั้น ๆ โดยนำเสนอสื่อที่น่าสนใจ และสามารถพกพาได้ง่าย การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็น
ทางเลือกหนึ่งในการให้ความรู้แก่พยาบาลประจำการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกับวิธี
การสอนอื่น ๆ สำหรับพยาบาลประจำการห้องคลอด

2.2 ควรมีการศึกษาเก็บข้อมูลต่อจากการทดลองครั้งนี้ โดยเก็บข้อมูลในการปฏิบัติ
จริง ควรมีการวัดระดับความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยงจากนักศึกษาพยาบาล ผู้บริหารการ
พยาบาลและอาจารย์ประจำคลินิกด้วย

2.3 ควรศึกษาและติดตามความคงทนของความรู้เกี่ยวกับระบบพยาบาลพี่เลี้ยง
และความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง ภายหลังจากใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเตรียม
ความพร้อมในบทบาทพยาบาลพี่เลี้ยง